

Drepturile tale în România.

Informații cu privire la drepturile și obligațiile cetățenilor străini în România.

Drepturile tale în România.

**Informații cu privire la drepturile și
obligațiile cetățenilor străini în România.**

București, 2014

ISBN: 978-973-0-17012-2

CUPRINS

Dreptul de ședere în România	4
1. Intrarea în România.....	4
2. Șederea temporară în România	5
3. Șederea pe termen lung	7
Familia	9
1. Căsătoria.....	9
2. Divorțul	11
3. Nașterea.....	12
4. Decesul.....	13
Mobilitatea	14
Educația.....	17
1. Aspecte generale. Dreptul de ședere temporară în scop de studii.....	17
2. Accesul la învățământul preuniversitar	18
3. Accesul la învățământul superior	21
4. Recunoașterea și echivalarea diplomelor	23
Angajarea în muncă	25
Serviciile de sănătate	31
Drepturi sociale	37
1. Alocația de stat pentru copil	37
2. Indemnizația de creștere a copilului.....	38
3. Dreptul la pensie în sistemul public	40
4. Asigurările sociale pentru șomaj	42
Alte drepturi	46
1. Locuire	46
2. Finanțe	47
3. Permise de conducere	48
Obținerea cetățeniei române	50

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE RESORTISANȚILOR ȚĂRILOR TERȚE ÎN ROMÂNIA

DREPTUL DE ȘEDERE ÎN ROMÂNIA

Obținerea unui drept de ședere în România reprezintă pentru dumneavoastră primul pas necesar pentru accesarea altor drepturi precum: acces pe piața forței de muncă, educație, servicii medicale etc.

1. Intrarea în România

Cum puteți intra în România?

Puteți intra în România dacă:

- aveți pașaport valabil sau un alt document de trecere a frontierei acceptat de statul român;
 - aveți o viză aplicată pe pașaport, în cazul în care vi se solicită acest lucru, în funcție de statul din care proveniți.
- În cazul în care aveți nevoie de o viză de intrare în România, o puteți solicita de la o misiune diplomatică a României din țara de origine sau din străinătate. Vizele pot fi de scurtă ședere sau de lungă ședere.

Atât în cazul în care nu aveți nevoie de viză cât și în cazul în care aveți o viză valabilă în pașaport, vă poate fi refuzată intrarea pe teritoriul României. În această situație, veți primi un document scris, în care se prezintă justificarea acestui refuz. Dacă nu puteți părăsi imediat teritoriul țării, Poliția de Frontieră vă va asigura un spațiu de cazare temporară în zona de tranzit sau într-un centru cu același regim, pentru o perioadă de maxim 24 de ore.

- În cazul expirării vizei de scurtă ședere sunteți obligat să părăsiți teritoriul României. Dacă aveți o viză de lungă ședere, puteți solicita prelungirea dreptului de ședere pe teritoriul României, pentru același scop pentru care v-a fost acordată și viza, obținând astfel un permis de ședere.

2. Șederea temporară în România

Ce este dreptul de ședere temporară în România?

Dreptul de ședere temporară vă conferă posibilitatea de a rămâne în România pentru o perioadă determinată de timp (maxim 90 de zile). Acest drept vă este acordat, de regulă, prin viza aplicată pe pașaport.

Viza de lungă ședere vă dă dreptul de a solicita prelungirea dreptului de ședere temporară pentru o perioadă mai mare de 90 de zile, prin obținerea unui permis de ședere.

Cum puteți obține un permis de ședere temporară în România?

Puteți să vă prelungiți șederea în România și să obțineți un permis de ședere valabil, dacă:

- Aveți în pașaport o viză de lungă ședere valabilă sau nu ați avut nevoie de viză de intrare în România;
- Solicitați prelungirea șederii pentru un scop clar determinat sau, în cazul în care aveți o viză de lungă ședere, în același scop pentru care ați obținut și viza, atașând cererii dumneavoastră documentele solicitate de Inspectoratul General pentru Imigrări, în funcție de scopul pentru care vă aflați în România (studii, reîntregirea familiei etc.).

Atenție! Permisul de ședere este valabil numai până la data înscrisă pe acesta, după care va trebui să solicitați prelungirea acestuia. În acest sens, trebuie să depuneți la Inspectoratul General pentru Imigrări un dosar de prelungire a dreptului de ședere, cu minim 30 de zile înainte de expirarea valabilității permisului. În cazul în care vi se refuză prelungirea dreptului de ședere, veți primi o decizie de returnare în care vă sunt comunicate motivele refuzării prelungirii dreptului de ședere. Această comunicare poate fi contestată în instanță.

Ce drepturi aveți ca cetățean străin cu un drept de ședere temporară pe teritoriul României?

Ca cetățean străin cu un drept de ședere temporară în România aveți dreptul de a:

- circula liber în interiorul țării și de a vă stabili domiciliul sau reședința oriunde doriți;
- intra și ieși din țară pe perioada de valabilitate a documentului de ședere;
- avea acces la orice fel de servicii publice, în condițiile stabilite prin lege;
- avea acces la cursuri gratuite de învățare a limbii române, la cerere, organizate de instituții publice sau organizații neguvernamentale, conform legii;
- avea acces pe piața forței de muncă în condițiile stabilite de lege, în funcție de tipul șederii;
- întemeia o familie (căsătorie, copii etc.).

Ce obligații aveți ca cetățean străin cu un drept de ședere pe teritoriul României?

Ca cetățean străin cu un drept de ședere în România aveți obligația de a:

- respecta legislația din România
- respecta scopul pentru care ați obținut documentul de ședere
- anunța Inspectoratul General pentru Imigrări în cazul

în care vă căsătoriți/divorțați, în cazul nașterii/decesului unui membru al familiei, în cazul în care vă schimbați adresa, pașaportul sau obțineți cetățenia unui alt stat.

După o anumită perioadă de ședere legală și continuă pe teritoriul României, veți putea solicita dreptul de ședere pe termen lung, după care aveți dreptul de a vă înscrie pentru susținerea examenului de obținere a cetățeniei române.

3. Șederea pe termen lung

Ce este șederea pe termen lung?

Șederea pe termen lung¹ reprezintă dreptul de ședere pe teritoriul României, acordat pe o perioadă nedeterminată de timp cetățenilor străini.

Cum puteți obține dreptul de ședere pe termen lung?

Puteți obține dreptul de ședere pe termen lung dacă îndepliniți următoarele condiții:

- aveți cel puțin 5 ani de ședere legală și continuă în România;
- în ultimii 5 ani nu ați fost plecat din țară mai mult de 6 luni/an sau mai mult de 10 luni în total (în cei 5 ani);
- dovediți că vă puteți întreține în România (excepție fac membrii de familie ai cetățenilor români care nu trebuie să dovedească acest lucru);
- aveți dovada că dețineți o locuință (ca proprietar, chiriaș, prin contract de comodat, ca persoană luată în spațiu etc.);
- faceți dovada că sunteți asigurat medical în sistemul asigurărilor sociale de sănătate;
- aveți un comportament bun, nu ați încălcat legile statului român sau nu ați pus în pericol siguranța națională;

1

Expresia rezidență pe termen lung se regăsește în vorbirea curentă și sub alte denumiri, precum domiciliu, stabilire, ședere permanentă.

- aveți cunoștințe minime de limba română.

Pentru a obține dreptul de ședere pe termen lung trebuie să depuneți o cerere, însoțită de toate documentele care dovedesc îndeplinirea condițiilor, la Inspectoratul General pentru Imigrări din județul în care domiciliați. Cererea dumneavoastră se soluționează într-o perioadă de maxim 6 luni, după care veți primi un răspuns motivat în scris. În cazul în care răspunsul este pozitiv, veți putea solicita eliberarea unui permis de ședere pe termen lung.

Ce drepturi aveți ca titular al dreptului de ședere pe termen lung?

Dacă ați obținut șederea pe termen lung în România, aveți drepturi egale cu ale cetățenilor români în ceea ce privește:

- Stabilirea domiciliului. Aveți dreptul de a vă stabili domiciliul (locuința principală) pe teritoriul României, în aceleași condiții ca și cetățenii români.
- Angajarea în muncă. În principiu, puteți lucra în aceleași condiții ca și cetățenii români. Cu toate acestea, nu veți putea lucra în instituțiile publice. De asemenea, în cazul anumitor profesii reglementate, pentru exercitarea lor pe teritoriul României este necesară îndeplinirea unor condiții speciale. Prin urmare, în acest caz, pentru a afla dacă și în ce condiții puteți să exercitați o anumită profesie, trebuie să vă adresați organizațiilor profesionale și instituțiilor competente în domeniul respectiv.
- Educația. Vă puteți înscrie, în aceleași condiții ca și cetățenii români, în instituții de învățământ (școală, liceu, facultate etc.) și vi se pot acorda aceleași burse de studiu.
- Echivalarea studiilor și recunoașterea diplomelor.
- Asistența și protecția socială. Aveți dreptul la aceleași servicii și beneficii sociale (alocații, ajutoare, pensii etc.) în aceleași condiții ca și cetățenii români.

- Asistența de sănătate.
- Deduceri de impozit și scutiri de taxe.
- Obținerea de bunuri și servicii publice, inclusiv obținerea de locuințe.
- Libertatea de asociere și apartenența la organizații profesionale sau sindicale.

Atenție! Obținerea șederii pe termen lung în România vă dă dreptul de a cere acordarea cetățeniei române.

FAMILIA

Ca cetățean străin cu un drept de ședere în România aveți dreptul de a întemeia o familie, respectiv de a vă căsători, de a divorța, de a înregistra nașterea copiilor dumneavoastră etc.

IMPORTANT: Potrivit legii române, familia se întemeiază prin „căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea acestora și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor”.

Ca cetățean străin cu un drept de ședere în România, aveți obligația de a anunța Inspectoratul General pentru Imigrări în momentul în care intervine o schimbare în situația dumneavoastră sau a familiei dumneavoastră (căsătorie, naștere, divorț sau deces al unui membru al familiei).

1. Căsătoria

Ca cetățean străin cu un drept de ședere în România aveți dreptul de a vă căsători, fie cu un cetățean român, fie cu un cetățean străin, care, la rândul său are un drept de ședere pe teritoriul României.

Ce condiții trebuie să îndepliniți pentru a vă putea căsători?

- Niciunul dintre soți să nu mai aibă încheiată o altă căsătorie în România sau în străinătate.
- Soții să nu fie rude până la gradul IV.
- Viitorii soți să fi împlinit vârsta de 18 ani, sau, dacă unul dintre soți este minor, acesta va avea nevoie de consimțământul scris al ambilor părinți.
- La momentul încheierii căsătoriei, cei doi soți trebuie să fie însoțiți de doi martori.
- Dacă la momentul căsătoriei, unul dintre soți nu înțelege limba română, este necesară prezența unui translator autorizat.

Care sunt drepturile și obligațiile pe care le aveți după căsătorie?

- Soții hotărăsc de comun acord în tot ceea ce privește căsătoria.
- Soții își datorează reciproc respect, fidelitate și sprijin moral.
- Soții au îndatorirea de a locui împreună, cu excepția unor motive întemeiate.
- Un soț nu are dreptul să cenzureze corespondența, relațiile sociale sau alegerea profesiei celuilalt soț.
- Soții sunt obligați să poarte numele declarat la încheierea căsătoriei. Unul dintre soți nu poate cere schimbarea acestui nume pe cale administrativă, în timpul căsătoriei, decât cu consimțământul celuilalt soț.
- Fiecare soț poate să îi ceară celuilalt să îl informeze cu privire la bunurile, veniturile și datoriile sale, iar în caz de refuz nejustificat se poate adresa instanței de tutelă.
- Soții sunt obligați să își acorde sprijin material reciproc. Ei sunt obligați să contribuie la cheltuielile căsătoriei,

dacă prin convenție matrimonială nu s-a prevăzut altfel. Munca oricăruia dintre soți în gospodărie și pentru creșterea copiilor reprezintă o contribuție la cheltuielile căsătoriei.

Cum puteți obține un drept de ședere în baza căsătoriei?

Dacă sunteți cetățean străin și sunteți căsătorit, fie cu un cetățean român, fie cu un cetățean străin cu un drept de ședere în România, puteți solicita un drept de ședere în baza căsătoriei.

În cazul în care nu aveți copii, dreptul dumneavoastră de ședere va fi anulat în cazul în care divorțați și nu aveți deja un drept de ședere pe termen lung.

La momentul la care solicitați obținerea unui drept de ședere în baza căsătoriei, Inspectoratul General pentru Imigrări va face verificări pentru a vedea dacă nu ați încheiat o căsătorie de conveniență (cu o persoană cu care nu aveți, în fapt, o relație).

2. Divorțul

Desfacerea căsătoriei se poate face numai prin divorț.

În ce condiții puteți să divorțați?

- Prin acordul soților, la cererea ambilor soți sau a unuia dintre soți acceptată de celălalt soț;
- Atunci când, din cauza unor motive temeinice, raporturile dintre soți sunt grav vătămate și continuarea căsătoriei nu mai este posibilă.

Unde puteți merge pentru a depune cererea de divorț?

Cererea de divorț poate fi depusă în instanță, la notar sau la Primăria localității de domiciliu, în funcție de situație:

- La instanța de judecată, care va stabili aspecte privind

numele de familie, împărțirea bunurilor comune, în grija cui rămân copiii etc. Divorțul este luat în considerare de la data rămânerii definitive a hotărârii de judecată.

- La notar sau la Starea Civilă din cadrul Primăriei atunci când există acordul părților, cu condiția ca soții să se fi înțeles cu privire la toate aspectele rezultate din divorț, precum: numele de familie pe care să îl poarte după divorț, îngrijirea copiilor de către ambii părinți: educația copiilor, asigurarea cheltuielilor, stabilirea locuinței copiilor după divorț.

Pot rămâne în România după ce am divorțat?

Dacă sunteți cetățean străin și aveți un permis de ședere în baza căsătoriei, aveți dreptul de a rămâne pe teritoriul României după pronunțarea divorțului, dacă:

- Aveți copii cu un drept de ședere în România și solicitați reîntregirea familiei cu aceștia.
- Nu aveți copii, dar aveți un alt scop al șederii (ex: muncă, studii) sau solicitați obținerea unui drept de ședere în mod independent, acordat pentru o perioadă de 6 luni, timp în care vă găsiți un alt scop al șederii.
- Ați obținut dreptul de ședere pe termen lung sau cetățenia română.

În cazul în care nu vă aflați în vreuna dintre aceste situații, veți primi o decizie de returnare și va trebui să părăsiți teritoriul României.

3. Nașterea

Conform legislației în vigoare, orice copil născut pe teritoriul României trebuie declarat și înregistrat la serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor sau, după caz, la ofițerul de stare civilă din cadrul primăriei de pe raza teritorială unde a avut loc nașterea.

Cum și unde îmi înregistrez copilul nou-născut?

Înregistrarea nașterii:

- Se va face la maxim 15 zile de la naștere (în cazul copilului născut viu) și la maxim 3 zile (în cazul copilului născut mort).
- Se realizează cu scopul obținerii unui certificat de naștere pentru copil.

În cazul copilului cetățean român, acesta va obține un certificat de naștere cu CNP (cod numeric personal). Copiii cetățeni străini primesc un certificat de naștere fără CNP, urmând ca aceștia să primească un CNP pentru cetățeni străini, din partea Inspectoratului General pentru Imigrări, la momentul eliberării primului permis de ședere.

- Se poate face de către orice persoană, pe baza actului de identitate, însă ridicarea certificatului de naștere se poate face doar de către unul dintre părinți.

Ce cetățenie va avea copilul dacă este născut în România?

Copiii cetățeni străini născuți pe teritoriul României au aceeași cetățenie cu cea a părinților. Aceștia nu obțin cetățenia română decât odată cu părinții sau cu unul dintre părinți (în cazul în care sunt minori la acea dată) sau ulterior, prin susținerea unui examen pentru obținerea cetățeniei române.

4. Decesul

Când și unde pot înregistra decesul unei persoane?

Decesul unei persoane trebuie înregistrat în termen de 3 zile de la producerea acestuia, la serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor sau, după caz, de ofițerul de stare civilă din cadrul primăriei din raza

teritorială unde s-a produs decesul, obținându-se un act de deces.

În cazul în care persoana decedată este cetățean străin, Inspectoratul General pentru Imigrări va reține permisul de ședere al acestuia.

Ce fac în cazul în care persoana decedată este cetățean străin?

În cazul în care persoana decedată este cetățean străin, va trebui ca după obținerea certificatului de deces să mergeți la Inspectoratul General pentru Imigrări pentru a preda permisul de ședere al persoanei decedate, împreună cu o copie a certificatului de deces.

MOBILITATEA

Cetățenii străini cu un drept de ședere în România au dreptul de a călători în afara granițelor țării, cu precădere în Uniunea Europeană și Spațiul Economic European, în anumite condiții, în funcție de tipul permisului de ședere pe care îl dețin.

Cum pot să călătoresc în străinătate, dacă sunt cetățean străin, membru de familie al unui cetățean român și am un permis de ședere temporară sau pe termen lung în România?

Puteti călători în Uniunea Europeană, **fără viză**, doar în cazul în care sunteți membru de familie al unui cetățean român (părinte/soț sau soție/copil până în 21 de ani) și dețineți un permis de ședere temporară sau pe termen lung, acordat membrilor de familie ai cetățenilor români. În acest sens se recomandă ca pe parcursul călătoriei:

- Să fiți însoțit de cetățeanul român (obligatoriu în cazul

- cetățenilor străini căsătoriți cu cetățeni români, care au un drept de ședere temporară în baza căsătoriei).
- Să aveți acte doveditoare care atestă legătura de rudenie cu cetățeanul român (certificat de naștere sau de căsătorie).
 - Să aveți permisul de ședere valabil, eliberat de IGI și pașaportul național.
 - Să nu stați în statul de destinație mai mult de 3 luni. După această perioadă aveți obligația de a obține un drept de ședere în statul respectiv, în conformitate cu scopul pentru care vă aflați acolo (muncă, reîntregirea familiei, studii etc.).

IMPORTANT: Cetățenii străini care au un drept de ședere în România, obținut în baza căsătoriei cu un cetățean român, nu pot sta în afara granițelor țării pentru o perioadă mai mare de 6 luni, cu excepția situațiilor în care aceștia dovedesc faptul că le-a fost imposibilă întoarcerea în România la expirarea acestei perioade. În caz contrar, cetățeanul străin își va pierde dreptul de ședere pe teritoriul României, fiind nevoit să aplice pentru o viză de lungă ședere pentru a putea reveni în țară.

ATENȚIE! Dacă sunteți titularul unui drept de ședere pe termen lung și călătoriți în străinătate, dreptul de ședere vă poate fi retras dacă stați în afara țării pentru o perioadă mai lungă de 12 luni consecutive (un an). În această situație, chiar dacă documentul dumneavoastră nu a expirat, nu veți mai avea dreptul de a intra în România decât după ce obțineți o viză de la o misiune diplomatică din străinătate.

(!) Nu pierdeți dreptul de ședere pe termen lung în România dacă în perioada de absență de pe teritoriul

țării ați avut un drept de ședere temporară (de exemplu, pentru muncă, studii etc.) pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene. În acest caz, perioada de absență nu trebuie să depășească 6 ani consecutivi.

Cum pot călători în Uniunea Europeană ca cetățean străin cu permis de ședere temporară sau pe termen lung, eliberat de autoritățile române?

Ca cetățean străin cu un drept de ședere în România, indiferent de scopul pentru care vi s-a acordat acest drept (excepție: membrii de familie ai cetățenilor români, persoanele cu o formă de protecție, apatrizii) va trebui să obțineți o viză de intrare în majoritatea statelor Uniunii Europene. În acest sens, vă recomandăm să vă interesați la misiunile diplomatice ale statului în care doriți să călătoriți cu privire la obligativitatea obținerii unei vize și eventual, la tipul de viză pe care îl veți putea obține.

***IMPORTANT:** Cetățenii străini care au obținut o viză pentru a călători într-o altă țară trebuie să se asigure că perioada petrecută acolo nu va afecta menținerea scopului pentru care persoana a obținut un drept de ședere în România. În cazul în care absența de pe teritoriul României este prea mare, permisul dumneavoastră de ședere poate fi revocat.*

EDUCAȚIA

1. Aspecte generale. Dreptul de ședere temporară în scop de studii

Cine are dreptul de a studia în România?

Pot studia în România toți cetățenii străini care au un drept de ședere temporară sau pe termen lung în România.

Cum pot obține un drept de ședere temporară în scop de studii?

Dacă sunteți cetățean străin și vă aflați în țara de origine puteți solicita o viză de lungă ședere pentru studii de la Ambasada României. În acest sens, trebuie depus un dosar de aplicare la instituția de învățământ unde doriți să studiați.

Ulterior, veți primi o scrisoare de acceptare la studii sau de respingere. Pe baza dovezii de acceptare la studii eliberate de Ministerul Educației Naționale, cetățeanul străin va trebui să solicite Ambasadei României viza în scop de studii. După intrarea în România, se poate solicita eliberarea unui permis de ședere temporară în scop de studii.

Pentru obținerea dreptului de ședere în scop de studii, solicitantul trebuie să plătească taxele de studii pentru 9 luni în avans, la începutul fiecărui an școlar.

IMPORTANT! Cetățenii străini pot solicita, de asemenea, o bursă de studiu oferită de Guvernul României. În acest sens, este necesară întocmirea unui dosar de candidatură care, de regulă, se depune la misiunile diplomatice ale României din țara de origine. Străinul bursier al statului român va obține un drept de ședere temporară în scop de studii, eliberându-i-se și un permis de ședere după intrarea în România.

Bursierii statului român sunt scutiți de plata taxelor de școlarizare și primesc lunar o sumă de bani cu titlu de bursă.

Care este structura sistemului de învățământ românesc?

Sistemul național de învățământ cuprinde:

- Învățământul preuniversitar, care are următoarele niveluri:
 - Educația timpurie: învățământul antepreșcolar (0-3 ani) și învățământul preșcolar (3-6 ani – grupa mică, grupa mijlocie, grupa mare);
 - Învățământul primar: clasa pregătitoare (clasa zero) și clasele I-IV;
 - Învățământul secundar: gimnaziu – clasele V-VIII, liceu – clasele IX-XII/XIII
- Învățământul superior, care are următoarele niveluri:
 - Studii universitare de licență;
 - Studii universitare de masterat;
 - Studii universitare de doctorat.

IMPORTANT! În România, învățământul general obligatoriu cuprinde clasele 0 - X.

2. Accesul la învățământul preuniversitar

În ce condiții pot studia în România minorii titulari ai unui drept de ședere temporară?

Minorii titulari ai unui drept de ședere temporară în România pot studia în aceleași condiții ca și cetățenii români în cadrul învățământului general obligatoriu (clasele 0 – X).

Pentru frecventarea claselor XI-XII/XIII în școlile publice românești, minorii cu ședere temporară în România trebuie să plătească taxe de școlarizare.

În ce condiții pot studia în România minorii titulari ai dreptului de ședere pe termen lung?

Minorii titulari ai dreptului de ședere pe termen lung pot frecventa învățământul preuniversitar în aceleași condiții ca și cetățenii români. Prin urmare, persoanele care au ședere pe termen lung, înscrise la școli publice românești NU trebuie să plătească taxe de școlarizare pentru clasele 1-12 (școală primară, generală și liceu).

IMPORTANT! Dacă străinul minor cu drept de ședere în România (temporară sau permanentă) a studiat înainte în țara de origine sau în străinătate, pentru a fi înscris în învățământul preuniversitar românesc, în clasa corespunzătoare, trebuie să solicite recunoașterea perioadelor de studii efectuate în străinătate.

Ce este recunoașterea perioadelor de studii preuniversitare efectuate în străinătate?

Recunoașterea perioadelor de studii preuniversitare reprezintă evaluarea curriculum-ului parcurs prin comparație cu sistemul românesc de învățământ, în vederea stabilirii nivelului la care se află solicitantul în învățământul românesc.

Cum se realizează recunoașterea perioadelor de studii preuniversitare efectuate în străinătate?

Cererea privind recunoașterea perioadelor de studii preuniversitare se depune la Inspectoratul Școlar de la locul unde se află școala la care doriți să vă înscrieți. Inspectoratul Școlar va transmite apoi dosarul Centrului Național pentru Recunoașterea și Echivalarea Diplomelor (CNRED). CNRED va analiza dosarul și va realiza recunoașterea studiilor. Procedura de recunoaștere durează 30 de zile de la data depunerii dosarului complet.

Rezultatul va fi transmis Inspectoratului Școlar care, la rândul său, îl va comunica școlii la care vreți să studiați.

ATENȚIE! Dacă sunt diferențe mari între sistemul de învățământ românesc și sistemul de învățământ în cadrul căruia ați studiat în străinătate, CNRED poate hotărî aplicarea unor măsuri compensatorii, adică a unor teste de cunoștințe. În urma aplicării acestor teste, veți fi înscris în clasa corespunzătoare nivelului de cunoștințe pe care le dețineți.

În ce limbi se poate studia în cadrul învățământului preuniversitar românesc?

În instituțiile de învățământ preuniversitar românești, limba de predare este, de regulă, limba română. Există, însă, în Municipiul București și în alte orașe din țară și instituții de învățământ cu predare în limbi străine. Acestea pot fi de stat sau particulare. În cazul instituțiilor de învățământ particulare, taxele de școlarizare se stabilesc la nivelul instituției respective.

ATENȚIE! Pe teritoriul României funcționează unele instituții private, cu predare în limbi străine, care desfășoară activități de învățământ corespunzătoare unui sistem educațional din altă țară. Acestea percep taxe de școlarizare și emit diplome, conform sistemului de învățământ al țării respective. Diplomele emise de asemenea instituții de învățământ sunt recunoscute automat de autoritățile române numai dacă aceste instituții sunt recunoscute de statul român. Dacă nu sunt acreditate de statul român, diplomele emise de acestea și perioadele de studii efectuate în cadrul acestora sunt recunoscute de CNRED, prin procedura aplicabilă recunoașterii diplomelor și perioadelor de studii efectuate în străinătate, putându-se dispune aplicarea unor măsuri compensatorii (examene, teste de cunoștințe).

IMPORTANT! Școlile care desfășoară activități de învățământ corespunzătoare unui sistem educațional din altă țară și care sunt recunoscute de statul român² sunt, în prezent, următoarele:

- *International British School of Bucharest;*
- *Bucharest Beirut International School;*
- *The International School of Bucharest;*
- *International Lebanese School – Cambridge School of Bucharest;*
- *The American International School;*
- *The British School of Bucharest;*
- *Lebanese Modern Progression School;*
- *Școala Arabă Tishrin;*
- *The Mark Twain International School;*
- *Lycée Français Anna de Noailles.*

Elevii străini pot beneficia de cursuri pregătitoare de limba română?

Minorul străin care nu cunoaște limba română poate beneficia, la cerere, de cursuri pregătitoare pentru învățarea limbii române. Aceste cursuri sunt organizate numai în urma înregistrării cererilor, la nivelul Inspectoratelor Școlare și au durata unui an școlar.

Pentru frecventarea unui an pregătitor de învățare a limbii române se percepe o taxă de școlarizare.

3. Accesul la învățământul superior

În ce condiții pot accesa învățământul superior străinii cu drept de ședere temporară în România?

Străinii cu drept de ședere temporară se pot înscrie în instituții de învățământ superior românești acreditate pe locurile speciale destinate cetățenilor străini, urmând să plătească taxele de școlarizare în quantumul stabilit de lege. Pentru înscrierea în învățământul superior, străinii

nu trebuie să susțină examen de admitere, ci, eventual, dacă este cazul, în funcție de profilul pentru care se optează, trebuie să dea unele teste sau probe practice.

ATENȚIE! Accesul la studii al străinilor cu ședere temporară este condiționat de recunoașterea diplomelor de studii, care conferă accesul la nivelul de învățământ respectiv.

În ce condiții pot accesa învățământul superior străinii cu drept de ședere pe termen lung (cu rezidență permanentă) în România?

Dacă aveți un drept de ședere pe termen lung, puteți studia în instituțiile de învățământ superior românești acreditate, în aceleași condiții ca și cetățenii români, dacă vă înscrieți și participați la examenul/concursul de admitere.

Puteți candida pentru locurile bugetate sau locurile cu taxă, destinate cetățenilor români. Dacă aveți un drept de ședere pe termen lung și sunteți student înscris pe locurile destinate cetățenilor români, aveți dreptul să primiți burse de studiu, în aceleași condiții ca și cetățenii români.

IMPORTANT! Înscrierea străinilor cu ședere pe termen lung în învățământul superior, pe locurile destinate cetățenilor români este condiționată de echivalarea diplomei, care conferă accesul la nivelul și programul de studiu respectiv.

ATENȚIE! Străinii cu drept de ședere pe termen lung pot opta și pentru locurile speciale destinate străinilor, caz în care vor fi înmatriculați ca cetățeni străini și vor fi obligați să plătească taxele de școlarizare în cuantumul special stabilit de lege pentru aceștia. În acest caz, ei nu vor putea beneficia de facilități și burse de studiu, în aceleași condiții ca și cetățenii români.

În ce limbi se poate studia în învățământul superior românesc?

În învățământul superior românesc, limba de predare este, de regulă, limba română. Există, însă și programe de studiu organizate într-una dintre limbile de circulație internațională.

4. Recunoașterea și echivalarea diplomelor

Ce este recunoașterea diplomelor de studii?

Prin recunoaștere se înțelege acceptarea unei diplome sau act de studii (eliberate de o instituție de învățământ acreditată dintr-un stat terț) ca autentice.

Evaluarea diplomei de studii se face în funcție de: tipul de program de studii, numărul de credite transferabile, conținut, formare, domeniu, specializare, calificare profesională (Suplimentul la Diplomă), prin comparație cu sistemul românesc de învățământ, în vederea stabilirii nivelului pe care acestea le conferă în învățământul românesc.

Ce este echivalarea diplomei de studii?

Prin echivalare se înțelege evaluarea curriculum-ului parcurs (materii studiate) până la eliberarea respectivei diplome sau act de studii și compatibilitatea lui cu sistemul de învățământ românesc. Echivalarea este urmată de eliberarea unui atestat care vă conferă aceleași drepturi ca și celor care au urmat studiile în România.

Când este necesară recunoașterea/echivalarea diplomelor de studii?

- Recunoașterea diplomelor de studii este necesară dacă:
- Ați studiat într-un stat terț, aveți un drept de ședere și doriți să vă continuați studiile în România. În acest

caz, accesul la studii este condiționat de recunoașterea diplomelor, care conferă accesul la nivelul de învățământ respectiv. (Astfel, se vor recunoaște: diploma de bacalaureat, în cazul în care se dorește înscrierea la studii de licență; diploma de licență, în cazul în care se dorește înscrierea la studii de masterat; diploma de licență și diploma de masterat, în cazul în care se dorește înscrierea la studii de doctorat.)

- Ați studiat într-un stat terț, aveți un drept de ședere în România și doriți să vă angajați.

Echivalarea diplomelor de studii este necesară dacă sunteți titularul dreptului de ședere pe termen lung în România, dețineți diplome de studiu emise de instituții de învățământ dintr-un stat terț și doriți să studiați în România, în aceleași condiții ca și cetățenii români, optând pentru unul dintre locurile (bugetate sau cu taxă) destinate cetățenilor români. În acest caz, este necesară echivalarea diplomei, care conferă accesul la nivelul și programul de studiu respectiv.

IMPORTANT! Dacă sunteți titularul unui drept de ședere pe termen lung, ați studiat într-un stat terț și doriți să frecvențați studiile de licență în România, în aceleași condiții ca și cetățenii români, trebuie să solicitați echivalarea diplomei de bacalaureat. În prezent, echivalarea diplomelor de bacalaureat eliberate de instituții de învățământ din state terțe se realizează în urma susținerii probelor de bacalaureat, conform programei obișnuite, la disciplinele Limba și literatura română și Istoria României.

Cum se realizează recunoașterea/echivalarea diplomelor de studii?

Cererea privind recunoașterea/echivalarea diplomelor de studii, împreună cu actele necesare atașate, se înregistrează la Registratura Ministerului Educației

Naționale și este apoi transmisă spre soluționare Centrului Național pentru Recunoașterea și Echivalarea Diplomelor (CNRED) sau Direcției de Relații Internaționale din cadrul Ministerului.

Procedura durează, de regulă, 30 de zile (10 zile pentru recunoașterea diplomelor de bacalaureat). Dacă există diferențe foarte mari între sistemele de învățământ, CNRED poate stabili aplicarea unor măsuri compensatorii, adică susținerea unor teste, examene sau probe practice.

ATENȚIE! Actele de studii vor fi recunoscute/echivalate numai dacă sunt supralegalizate/apostilate în prealabil.

ANGAJAREA ÎN MUNCĂ

Cine poate lucra în România fără autorizație de muncă?

Anumite categorii de cetățeni străini au dreptul să lucreze în România fără autorizație de muncă. Aceste categorii sunt:

- membrii de familie ai cetățenilor români,
- persoanele cu drept de ședere pe termen lung în România,
- persoanele care provin din țări cu care România a încheiat acorduri, convenții sau înțelegeri bilaterale în domeniul asigurărilor sociale, care includ **principiul egalității de tratament în ceea ce privește raporturile de muncă**³,
- șefii de filială, reprezentanță sau de sucursală pe teritoriul României a unei companii care are sediul în străinătate,
- angajații unei companii cu sediul în unul dintre statele membre UE/SEE ori în Confederația Elvețiană și detașați

3

Există acorduri semnate cu Turcia, Albania, R.P.D. Coreeană, Peru, Libia, Algeria etc.

- în România (și care au permis de ședere în acel stat), persoanele cu o formă de protecție (refugiați și persoane cu protecție subsidiară), solicitanții de azil care au obținut un CNP și persoanele cu statut de tolerat.

Unde mă pot angaja în România?

În cazul în care nu aveți nevoie de autorizație de muncă, vă puteți angaja în aceleași condiții ca și cetățenii români (având dreptul de a avea mai mulți angajatori).

În cazul în care aveți nevoie de autorizație de muncă pe teritoriul României, puteți fi angajat la un singur angajator, persoană fizică sau juridică.

***ATENȚIE!** Dacă dețineți o calificare profesională pe care ați obținut-o într-un stat terț și doriți să profesați în România, diploma de calificare trebuie recunoscută de autoritățile române, urmând a fi analizată de specialiști din domeniul respectiv.*

Pentru a vi se recunoaște dreptul de a profesa în România, în calitate de medic, farmacist, medic dentist, asistent medical, moașă, medic veterinar, arhitect sau alte profesii trebuie să îndepliniți anumite condiții prevăzute de legislația specială, care reglementează desfășurarea activității în domeniul respectiv. În acest sens, trebuie să vă adresați organizațiilor profesionale și autorităților publice corespunzătoare domeniului respectiv de activitate.

***IMPORTANT!** Dacă dețineți un certificat de calificare eliberat de un furnizor de formare profesională dintr-un stat terț (nu de o instituție de învățământ acreditată), acesta nu va putea fi recunoscut de autoritățile române. Dacă doriți să profesați în domeniul respectiv, puteți să obțineți un certificat de calificare românesc, adresându-vă unor instituții speciale numite Centre de Evaluare și Certificare a Competențelor Profesionale.*

Cine este responsabil pentru obținerea autorizației de muncă?

Angajatorul va obține autorizația de muncă de la birourile teritoriale ale Inspectoratului General pentru Imigrări din județul în care are sediul social. Pentru aceasta, va depune o serie de documente în conformitate cu prevederile legislative în vigoare, în funcție de tipul permisului de ședere pe care îl deține sau pe care urmează să îl obțină viitorul angajat, cetățean străin.

Ce condiții trebuie să îndeplinească angajatorii din România pentru a angaja un cetățean străin care va obține un drept de ședere în scop de muncă?

Pentru a putea angaja cetățeni străini, un angajator din România trebuie să îndeplinească anumite condiții legale. Pentru aceasta, vă va solicita:

- diplome de studii, diplome de calificare, să faceți dovada că ați lucrat anterior în domeniul respectiv etc.;
- dovada faptului că sunteți apt din punct de vedere medical să desfășurați activitatea respectivă (deci vă vor solicita efectuarea anumitor controale medicale);
- dovada faptului că nu aveți antecedente penale care să fie incompatibile cu activitatea pe care urmează să o desfășurați pe teritoriul României (ceea ce înseamnă că veți avea nevoie de cazier).

Ce alte categorii de cetățeni străini au nevoie de autorizație de muncă?

Dacă vă aflați în următoarele situații, aveți nevoie de autorizație de muncă pentru a putea fi angajat pe teritoriul României:

- proveniți dintr-un stat ai căror cetățeni nu au nevoie de viză pentru a intra în România;
- aveți drept de ședere temporară în scop de studii și doriți

să vă angajați (puteți lucra doar în baza unui contract individual de muncă cu program de maximum 4 ore/zi);

- aveți drept de ședere pentru reîntregirea familiei;
- sunteți detașat pe teritoriul României.

Persoanele care și-au finalizat studiile superioare în România și au posibilitatea de a se angaja cu contract individual de muncă, în domeniul în care au studiat și pentru care sunt calificate, au dreptul de a rămâne în România prin schimbarea dreptului șederii din studii în muncă, fără a fi necesar să părăsească țara pentru a obține o viză de ședere în scop de muncă. Aceștia vor avea totuși nevoie de o autorizație de muncă.

Ce categorii de lucrători străini există?

În funcție de tipul activității pe care doriți să o desfășurați în România, vă puteți angaja ca lucrător: permanent, stagiar, sezonier, transfrontalier, detașat, înalt calificat.

Pentru ce perioadă se eliberează autorizația de muncă?

Autorizația de muncă se eliberează pentru o perioadă de cel mult un an, cu excepția autorizației de muncă pentru lucrători sezonieri și autorizația de muncă nominală.

Cine păstrează autorizația de muncă?

Autorizația de muncă se păstrează de către angajatul cetățean străin. Angajatorul trebuie să dețină o copie legalizată a autorizației de muncă sau a permisului de ședere în scop de muncă, după caz.

În cazul în care nu vă aflați în România și doriți să veniți în țară în scop de muncă, angajatorul trebuie să vă trimită autorizația de muncă, iar dumneavoastră veți obține viza de lungă ședere pentru angajare de la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României. Odată ajuns în România, veți putea solicita un permis de ședere în scop de muncă.

Pentru ce perioadă se eliberează permisul de ședere în scop de muncă?

Permisul de ședere în scop de muncă se acordă pentru o perioadă de maxim 1 an, acesta putând fi prelungit în cazul continuării raporturilor de muncă.

Care este perioada de valabilitate a autorizației de muncă?

Autorizația de muncă este valabilă pe toată perioada contractului de muncă, cu condiția să continuați activitatea în aceeași funcție și la același angajator. Autorizația de muncă se anulează, în termen de 5 zile lucrătoare:

- în cazul încetării contractului individual de muncă;
- în cazul încetării perioadei pentru ați fost detașat în România;
- în cazul în care vi s-a anulat sau revocat dreptul de ședere în România ori în cazul în care nu mai îndepliniți condițiile privind încadrarea în muncă;
- în cazul în care angajatorul nu a ridicat autorizația de muncă de la Inspectoratul General pentru Imigrări, în termen de 30 de zile de la data soluționării cererii.

Care este vârsta minimă de angajare în România?

În România o persoană poate să lucreze de la vârsta de 16 ani sau de la vârsta de 15 ani, dacă are acordul părinților. Angajarea în muncă a tinerilor sub 15 ani este interzisă. Tinerii sub 18 ani au dreptul să lucreze doar 6 ore/zi, 30 de ore/săptămână și nu au voie să lucreze în locuri de muncă grele sau periculoase.

Contractul individual de muncă este obligatoriu?

Pentru orice muncă remunerată (plătită) este obligatoriu să aveți un contract de muncă sau o altă formă contractuală, respectiv contract de drepturi de autor sau contract de prestări servicii.

Contractul individual de muncă se încheie cu acordul părților, în formă scrisă, în limba română. Angajatorul este obligat să vă dea un exemplar al contractului, semnat și stampilat de către firmă.

Ce este salariul?

Salariul este suma datorată de angajator pentru munca prestată de dumneavoastră. Salariul nu poate fi mai mic decât salariul minim brut pe țară stabilit prin hotărâre de guvern, chiar dacă, prin contractul individual de muncă, angajatorul se obligă să plătească hrana, cazarea sau alte facilități (transport, telefon etc.). Salariul se plătește în lei, cel puțin o dată pe lună, cash sau direct în cont. Angajatorul este obligat să plătească contribuțiile de asigurări sociale pentru angajații săi și să rețină din salariul dumneavoastră sumele datorate de angajat pentru impozitul pe venit și contribuțiile la asigurările sociale.

În momentul în care încheiați un contract de muncă sau o altă formă de contract, trebuie să aveți în vedere care este salariul NET, aceasta fiind suma de bani pe care o veți primi efectiv în mână.

Care este timpul de muncă și de odihnă?

- Durata normală a timpului de lucru este de 8 ore/zi, 40 de ore pe săptămână.
- Durata maximă a timpului de lucru nu poate depăși 48 de ore/săptămână.
- Zilele de sărbătoare legală sunt zile libere prin lege și nu se consideră a fi zile de concediu.
- Zilele libere săptămânale sunt, de regulă, sâmbăta și duminica.
- Efectuarea concediului de odihnă este obligatorie iar durata minimă a acestuia este de 20 zile lucrătoare/an.

Ce alte forme legale de angajare în muncă există?

- În România puteți lucra ca zilier, timp de 90 zile/an, în anumite domenii de activitate, fără contract de muncă și fără autorizație de muncă.
- De asemenea, puteți desfășura o activitate prin cedarea drepturilor de autor sau puteți presta anumite activități în baza unui contract de prestări servicii.

Aceste forme de activitate nu vă permit să obțineți sau să vă prelunghiți viza/permisul de ședere în scop de muncă, pentru că nu reprezintă contracte individuale de muncă.

SERVICIILE DE SĂNĂTATE

Ce sunt asigurările de sănătate?

Asigurările sociale de sănătate reprezintă principalul sistem de finanțare a sănătății populației, care asigură accesul la un pachet de servicii medicale de bază pentru asigurați.

De ce aveți nevoie de asigurări de sănătate?

- Aveți nevoie de asigurări de sănătate pentru a beneficia de servicii gratuite de îngrijire medicală de bază și preventive.

Potrivit legii, toți cetățenii străini cu drept de ședere în România au obligația de a plăti asigurările de sănătate.

- Dacă ați plătit asigurări de sănătate în altă țară, trebuie să știți că acestea nu înlocuiesc asigurările de sănătate din România, iar spitalele și clinicile românești nu acceptă asigurările încheiate în străinătate.

Cine trebuie să plătească asigurarea socială de sănătate?

- Cetățenii străini cu ședere temporară sau rezidenți pe

termen lung în România au obligația de a plăti asigurările de sănătate la fel ca și cetățenii români și, odată ce obțin calitatea de asigurat, beneficiază de același pachet de servicii medicale.

- Cetățenii străini au obligația să-și plătească asigurarea de sănătate, din momentul obținerii primului permis de ședere, pentru toate perioadele în care dețin un drept de ședere în România. Asigurarea se plătește lunar, iar valoarea acesteia depinde de nivelul veniturilor impozabile pe care le obține persoana.

Plata asigurării de sănătate este obligatorie și pentru perioadele în care nu sunteți în țară, dacă în această perioadă aveți un document de ședere valabil în România.

Cum se plătesc asigurările de sănătate?

- **Dacă sunteți salariat**, toate aceste contribuții vor fi plătite automat de către angajator, angajatul neavând obligația de a face aceste plăți personal.
- **Dacă realizați venituri din alte activități**, aveți obligația de a plăti personal asigurările de sănătate. Pentru aceasta, trebuie să prezentați casei de asigurări documentele care dovedesc veniturile realizate, pentru a vi se calcula corespunzător contribuția la asigurările de sănătate.
- **Dacă sunteți persoană fără venituri**, aveți obligația să plătiți asigurarea de sănătate, reprezentând 5,5% din salariul minim pe economie. Pentru obținerea primului permis de ședere (până la momentul la care primiți un CNP), trebuie să faceți dovada că sunteți asigurat medical.⁴

4 Întrucât legislația se afla în curs de modificare în perioada redactării prezentului material, vă rugăm să vă adresați Inspectoratului General pentru Imigrări pentru a solicita informații cu privire la modalitatea de obținere a calității de asigurat medical.

Cine nu trebuie să plătească asigurarea socială de sănătate?

Sunt asigurate automat și nu trebuie să plătească asigurarea de sănătate următoarele categorii de persoane (indiferent dacă sunt cetățeni români sau străini):

- **Toți copiii până la vârsta de 18 ani, tinerii între 18-26 de ani**, dacă sunt elevi, ucenici sau studenți și dacă nu realizează venituri din muncă;
- **Persoanele cu handicap** care nu realizează venituri din muncă, pensie sau alte surse;
- **Bolnavii** cu afecțiuni incluse în programele naționale de sănătate, până la vindecarea respectivei afecțiuni, dacă nu realizează venituri din muncă, pensie sau din alte resurse;
- **Femeile însărcinate și lăuzele** (femei care au născut de mai puțin de 2 luni), dacă nu au nici un venit sau au venituri sub salariul de bază minim brut pe țară.
- Persoanele care se află în concediu pentru **incapacitate temporară de muncă**, acordat în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale;
- Persoanele care se află în **concediu pentru creșterea copilului** până la împlinirea vârstei de 2 ani și în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, sau se află în concediu și indemnizație pentru creșterea copilului cu handicap cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani;
- Persoanele care beneficiază de **ajutor de șomaj**;
- Persoanele care fac parte dintr-o familie care primește **ajutor social**;
- **Pensionarii** cu venituri din pensii mai mici de 740 lei;
- **Persoanele care sunt private de libertate** (penitenciar, centru de luare în custodie publică);
- **Victimele traficului de persoane**, care sunt cazate în centre special amenajate;

- **Persoanele coasigurate** (părinții sau soțul/soția unei persoane asigurate, în a cărei întreținere se află).

Cum dovediți că sunteți asigurat?

- Dovada calității de asigurat se face cu **adeverința de asigurat** eliberată de Casa de asigurări de sănătate sau, dacă sunteți angajat, cu **adeverința eliberată de angajator**.
- Persoanele care au calitatea de asigurat fără plata contribuției primesc un carnet sau o **adeverință de asigurat fără plata contribuției**, care se eliberează de casa de asigurări de sănătate în urma prezentării documentelor care dovedesc că persoana se încadrează într-una din categoriile de mai sus.

Ce se întâmplă dacă nu aveți asigurare medicală?

- Fără asigurare medicală nu aveți acces la servicii gratuite de îngrijire medicală de bază și preventive.
- Dacă nu sunteți asigurat și aveți probleme de sănătate ce necesită îngrijiri medicale, trebuie să plătiți integral serviciile medicale și spitalizarea.

***IMPORTANT!** În cazul în care nu plătiți contribuția obligatorie puteți să beneficiați de servicii medicale gratuite numai în cazul urgențelor medico-chirurgicale și al anumitor boli pentru care este necesară izolarea, tratamentul și internarea obligatorie.*

De asemenea, persoanele neasigurate beneficiază gratuit și de monitorizarea evoluției sarcinii și a lăuziei, precum și de servicii de planificare familială, în cadrul unui pachet minimal de servicii medicale, stabilit prin lege.

***ATENȚIE!** Pentru persoanele neasigurate, serviciile medicale în caz de urgență sunt gratuite pentru primele 3 zile, după care bolnavul suportă costurile tuturor*

îngrijirilor medicale (inclusiv ale spitalizării și intervențiilor chirurgicale necesare).

De asemenea, trebuie să luați în considerare faptul că doar anumite probleme medicale sunt considerate a fi urgențe.

- În lipsa asigurării de sănătate nu veți putea să vă reînnoiți permisul de ședere, deoarece în momentul solicitării prelungirii șederii vi se va cere dovada asigurării de sănătate, la zi.

***IMPORTANT!** În cazul în care nu v-ați plătit asigurarea de sănătate, la momentul prelungirii permisului de ședere, vi se va cere dovada asigurării la zi. Astfel, dacă în ultimii 5 ani nu ați avut venituri impozabile și nu ați avut asigurare, va trebui să vă plătiți asigurarea doar pe ultimele 6 luni.*

Dacă în ultimii 5 ani ați avut venituri impozabile (chiar și pentru o lună) sau v-ați plătit asigurarea pentru o anumită perioadă, va trebui să achitați toată contribuția pe perioadele în care nu ați fost asigurat, în acest interval de timp, plus penalizările și majorările aferente.

Ce drepturi aveți ca persoană asigurată?

Ca persoană asigurată aveți următoarele drepturi:

- Să alegeți de unde vreți să primiți servicii medicale, precum și casa de asigurări de sănătate la care doriți să vă asigurați;
- Să fiți înscrisi pe lista unui medic de familie la alegere, în măsura disponibilității locurilor;
- Să vă schimbați medicul de familie ales, numai dacă au trecut cel puțin 6 luni de la data înscrierii pe listele acestuia;
- Să beneficiați de servicii medicale, medicamente,

materiale sanitare și dispozitive medicale gratuit sau subvenționat, conform legii;

- Să vi se returneze toate cheltuielile efectuate pe perioada spitalizării cu medicamentele, materialele sanitare și investigațiile paraclinice;
- Să beneficiați de anumite controale medicale gratuite sau subvenționate;
- Să beneficiați de servicii de asistență medicală preventivă, inclusiv pentru depistarea precoce a bolilor;
- Să beneficiați de servicii medicale cu sau fără spitalizare;
- Să beneficiați de tratament fizioterapeutic și de recuperare, de dispozitive medicale, de servicii de îngrijire medicală la domiciliu;
- Să vi se garanteze confidențialitatea privind datele, în special în ceea ce privește diagnosticul și tratamentul;
- Să fiți informați cu privire la tratamentele medicale;
- Să beneficiați de concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate.

***IMPORTANT!** Asigurații au dreptul la pachetul de bază de servicii medicale de la data începerii plății contribuției la fond. Calitatea de asigurat și drepturile de asigurare încetează odată cu pierderea dreptului de ședere în România.*

***ATENȚIE!** Faptul că sunteți asigurat vă garantează doar dreptul la pachetul de bază de servicii medicale gratuite. Aceasta înseamnă că, în funcție de caz, va trebui să plătiți anumite servicii (analize medicale, medicamente, vizite la medicul specialist etc.).*

Ce obligații aveți ca persoană asigurată?

Pentru a beneficia de drepturile de mai sus, aveți următoarele obligații:

- Să vă înscrieți pe lista unui medic de familie;

- Să vă prezentați la controalele preventive solicitate și să respectați tratamentul și indicațiile medicului;
- Să anunțați în termen de 15 zile medicul de familie și casa de asigurări asupra modificărilor datelor de identitate;
- Să achitați contribuția pentru asigurarea de sănătate și suma reprezentând coplata (dacă este cazul).

DREPTURI SOCIALE

1. Alocația de stat pentru copil

Cine are dreptul să obțină alocația de stat pentru copil?

Dacă sunteți cetățean străin sau apatrid și aveți un drept de ședere în România, copiii dumneavoastră, indiferent de cetățenie, au dreptul să primească alocația de stat lunară, dacă îndeplinesc următoarele condiții:

- Locuiesc împreună cu părinții sau cu unul dintre părinți
- Au vârsta mai mică de 18 ani, sau au împlinit 18 ani dar sunt încă înscriși la liceu sau la o școală profesională, până la terminarea studiilor.

Tinerii care repetă anul școlar nu beneficiază de alocație de stat, cu excepția celor care repetă din motive de sănătate, dovedite cu certificat medical.

În cazul în care copilul dumneavoastră nu are un Cod Numeric Personal - CNP (exemplu: nu are documente de ședere, este solicitant de azil de mai puțin de 1 an și cererea nu a fost soluționată etc.) puteți solicita eliberarea acestuia Inspectoratului General pentru Imigrări, motivând în cerere faptul că CNP-ul va fi folosit în scopul solicitării alocației pentru copil.

Care este cuantumul alocației de stat lunare în 2014?

Suma pe care un copil o primește se modifică periodic. Pentru 2014 aceasta este de:

- 200 lei, pentru copiii cu vârsta între 0 – 2 ani, respectiv până la 3 ani, în cazul copilului cu handicap;
- 42 lei, pentru copiii între 2 -18 ani, precum și pentru tinerii care au împlinit 18 ani, până la finalizarea studiilor.
- 84 lei - pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 3 ani și 18 ani, în cazul copilului cu handicap.

Unde se depune dosarul pentru alocația de stat pentru copii?

Alocația pentru copii se acordă în baza unei cereri, însoțite de alte acte care atestă îndeplinirea condițiilor de eligibilitate. Cererile se depun la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului din cadrul primăriei comunei, orașului, municipiului, respectiv sectoarelor municipiului București pe raza căreia solicitantul își are domiciliul sau reședința.

În cazul copiilor cetățeni străini născuți în străinătate este necesară depunerea unei copii a certificatului de naștere tradus în limba română.

2. Indemnizația de creștere a copilului

Indemnizația pentru creșterea copilului reprezintă suma de bani pe care o primesc persoanele care au un copil și care au lucrat cu un contract de muncă înregistrat legal, pentru o perioadă de minim 1 an înaintea nașterii copilului.

Cine poate beneficia de indemnizația de creștere a copilului?

Concediul și indemnizația lunară de creștere a copilului se acordă, la cerere, persoanelor care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- sunt cetățeni străini cu domiciliul sau reședința pe teritoriul României;
- locuiesc în România împreună cu copiii pentru care solicită drepturile și se ocupă de creșterea și îngrijirea acestora;
- în ultimul an anterior datei nașterii copilului au realizat timp de 12 luni venituri din salarii, venituri din activități independente sau venituri din activități agricole supuse impozitului pe venit, pentru care au plătit asigurări sociale.

Care este cuantumul indemnizației de creștere a copilului?

Concediul și indemnizația pentru creșterea copiilor se acordă pentru fiecare dintre nașteri. Părinții pot alege între un concediu pentru creșterea copilului:

- de până la un an (3 ani în cazul copilului cu handicap); în acest caz cea mai mică valoare a indemnizației va fi 600 RON, iar cea mai mare poate fi de maxim 3400 RON (maxim 85% din media veniturilor obținute pe ultimul an de către părinte);
- de până la 2 ani, caz în care indemnizația va fi cuprinsă între 600 de lei și maxim 1200 lei.

În cazul în care aveți gemeni sau tripleți, nivelul indemnizației se majorează cu 1,2 ISR⁵ (600 RON) începând cu al doilea copil, astfel că pentru al doilea copil veți primi o sumă mai mare.

Unde se depune dosarul pentru indemnizația de creștere a copilului?

Indemnizația se acordă pe bază de cerere, însoțită de alte acte care atestă îndeplinirea condițiilor de eligibilitate. Cererile se depun la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului din cadrul primăriei comunei, orașului, municipiului, respectiv sectoarelor municipiului București pe raza căreia solicitantul își are domiciliul sau reședința.

3. Dreptul la pensie în sistemul public

Cine are dreptul să se asigure în cadrul sistemului public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale?

Asigurații sistemului public de pensii pot fi:

- cetățenii străini, pe perioada în care au domiciliul sau reședința în România;
- cetățenii străini care nu au domiciliul sau reședința în România, în condițiile prevăzute de convențiile și tratatele internaționale la care România este parte.

Cine este obligat să se asigure în sistemul de pensii?

În sistemul public de pensii sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii:

- persoanele care desfășoară activități pe bază de contract individual de muncă;
- persoanele care realizează venituri de natură profesională, altele decât cele salariale, din drepturi de autor și drepturi conexe, precum și din contracte/convenții încheiate potrivit Codului civil;
- persoanele care beneficiază de ajutor de șomaj;
- persoanele care realizează, în mod exclusiv, un venit brut pe an calendaristic egal cu cel puțin de 4 ori salariul mediu brut (în 2014, salariul mediu brut este de 2.298 lei) și care se află în una dintre situațiile următoare:
 - administratori sau manageri care au încheiat contract de administrare ori de management;
 - membri ai întreprinderii individuale și întreprinderii familiale;
 - persoane fizice autorizate să desfășoare activități economice.
- alte persoane care realizează venituri din activități profesionale.

Care sunt cotele de contribuție la asigurările sociale?

Cotele de contribuții de asigurări sociale sunt stabilite prin bugetul asigurărilor sociale de stat. Pentru 2014,

contribuțiile variază între 31,3% - 41,3% din salariu, în funcție de condițiile de muncă.

Care sunt drepturile asiguraților în sistemul public de pensii și asigurări sociale?

În sistemul public de asigurări sociale se acordă următoarele categorii de prestații:

- pensia pentru limită de vârstă, pensia anticipată, pensia anticipată parțial, pensia de invaliditate, pensia de urmaș.
- tratament balnear, pentru asigurați și pensionari;
- bilete de odihnă pentru asigurați;
- ajutor de deces, în cazul decesului asiguratului, pensionarului sau unui membru de familie al acestuia.

Când am dreptul la pensie pentru limită de vârstă în România?

Pentru a primi pensie pentru limită de vârstă trebuie să îndepliniți, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare, după caz. Vârsta standard de pensionare este de 65 de ani pentru bărbați și 63 de ani pentru femei. Stagiul minim de cotizare pentru a putea beneficia de pensie este de 15 ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați.

Care sunt statele cu care România a încheiat acorduri bilaterale de protecție socială?

Statele cu care România a încheiat acorduri sunt: Armenia, Belarus, Canada, Coreea de Sud, Federația Rusă, Israel, Macedonia, Regatul Maroc, Republica Moldova, Turcia, Ucraina. Această înseamnă că, pentru cetățenii din aceste state, la stabilirea perioadei de contribuție și a valorii pensiei se vor lua în calcul contribuțiile din ambele țări (țara de origine și România), în cazul în care persoana a lucrat în ambele țări.

4. Asigurările sociale pentru șomaj

Sistemul public al asigurărilor pentru șomaj reprezintă o formă de protecție socială creată pentru a compensa lipsa veniturilor lucrătorilor care își pierd locul de muncă și îndeplinesc anumite condiții legale, pentru o perioadă limitată de timp.

Cine poate beneficia de asigurările pentru șomaj?

Pot beneficia de asigurările sociale pentru șomaj persoanele care își caută un loc de muncă și care:

- sunt cetățeni străini care au fost încadrați în muncă sau au realizat venituri în România sau care au drept de muncă pe teritoriul României, conform legii, dar ale căror raporturi de muncă au încetat din motive neimputabile lor;
- au încheiat contract de asigurare pentru șomaj și nu realizează venituri sau realizează venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință (500 RON).
- au încetat activitatea la locul de muncă din motive medicale și, după ce și-au redobândit capacitatea de muncă, nu au reușit să se încadreze în muncă;
- sunt absolvenți ai instituțiilor de învățământ, în vârstă de minimum 16 ani, care, într-o perioadă de 60 de zile de la absolvire, nu au reușit să se încadreze în muncă potrivit pregătirii profesionale;
- deși dispun de o hotărâre judecătorească definitivă de reintegrare în muncă, nu mai pot lucra la angajatorul anterior, din cauza încetării definitive a activității acestuia.

Ce condiții trebuie să îndepliniți pentru a primi indemnizația de șomaj?

Pentru a primi indemnizația de șomaj, trebuie să îndepliniți simultan, toate condițiile de mai jos:

- să contribuiți la sistemul asigurărilor pentru șomaj minimum 12 luni în ultimele 24 de luni anterioare datei înregistrării cererii (cu excepția absolvenților care au finalizat studiile și care, într-o perioadă de 60 de zile de la absolvire, nu au reușit să se încadreze în muncă potrivit pregătirii profesionale);
- să nu realizați venituri sau să realizați venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință;
- să nu îndepliniți criteriile de pensionare;
- să fiți înregistrată la agenția pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială aveți domiciliul sau reședința, dacă ați avut ultimul loc de muncă sau ați realizat venituri în acea localitate.

Care sunt contribuțiile la asigurările sociale pentru șomaj?

Contribuțiile datorate la bugetul asigurărilor pentru șomaj de către angajator și angajat sunt de 0,5% fiecare, din venitul brut realizat lunar.

Care sunt drepturile asiguraților în sistemul public de asigurări pentru șomaj?

Dacă ați contribuit la sistemul de asigurări pentru șomaj, aveți dreptul la:

- indemnizație de șomaj
- servicii de informarea și consiliere profesională;
- servicii de mediere a muncii;
- servicii de formare profesională;
- servicii de evaluare și certificare a competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale;
- servicii de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri.

De unde puteți solicita indemnizația de șomaj?

Indemnizația de șomaj se solicită la agenția locală pentru ocuparea forței de muncă sau la punctul de lucru în raza

căruia persoana își are domiciliul sau, după caz, reședința, dacă a avut ultimul loc de muncă sau a realizat venituri în acea localitate.

Pentru datele de contact ale agențiilor locale accesați:

<http://www.anofm.ro/site-uri-ajofm>

Pentru București accesați: <http://www.bucuresti.anofm.ro/>.

Care sunt documentele necesare pentru a obține indemnizația de șomaj?

Pentru a obține indemnizația pentru șomaj trebuie să depuneți la Agenția locală pentru ocuparea forței de muncă (AJOFM) următoarele documente:

- actul de identitate, în original;
- actele de studii și de calificare, în original și în copie;
- adeverința medicală din care să rezulte că sunteți sănătos sau apt de muncă, ori că aveți anumite restricții medicale;
- acte eliberate de organele financiare teritoriale (ANAF), din care să rezulte că nu realizați venituri sau că realizați venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință;
- declarația pe propria răspundere din care să rezulte că nu aveți loc de muncă, nu realizați venituri sau realizați venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință;
- adeverință eliberată de angajatori și vizată de inspectoratul teritorial de muncă (ITM), din care să rezulte perioadele în care s-a prestat activitatea, precum și data și motivul încetării raporturilor de muncă sau de serviciu la ultimul angajator;
- adeverința eliberată de angajator potrivit art. 18 din HG 174/2002, din care rezultă după caz:
 - dacă angajatorul are datorii la bugetul asigurărilor pentru șomaj;
 - perioada pentru care nu s-au plătit contribuțiile la bugetul asigurărilor pentru șomaj și suma aferentă acestei perioade;
 - dacă angajatorul se regăsește în procedura de

executare silită, reorganizare judiciară, faliment, închidere operațională, dizolvare, lichidare, administrare specială sau nu și-a achitat contribuțiile datorită unor situații de forță majoră;

- adeverința de vechime pentru perioadele lucrate, în original și copie.

Cum se calculează indemnizația de șomaj?

Indemnizația de șomaj este o sumă acordată lunar, calculată în funcție de perioada de contribuție la asigurările sociale pentru șomaj.

Ajutorul de șomaj este de 75% din valoarea indicatorului social de referință, pentru persoanele care au contribuit la asigurările sociale pentru șomaj cel puțin un an, la care se mai poate adăuga o sumă, calculată în funcție de durata perioadei de contribuție.

Cât timp se acordă indemnizația pentru șomaj?

Indemnizația de șomaj se acordă șomerilor, în funcție de perioada pentru care au contribuit pentru obținerea ajutorului de șomaj:

- 6 luni, pentru persoanele cu o perioadă de contribuție de cel puțin un an;
- 9 luni, pentru persoanele cu o perioadă de contribuție de cel puțin 5 ani;
- 12 luni, pentru persoanele cu o perioadă de contribuție de cel puțin 10 ani.

Ce alte forme de asigurări de șomaj există?

În cazul în care luați un credit, banca vă poate solicita să încheiați și o asigurare privată de șomaj, pentru a se asigura că veți putea plăti rata pe perioadele în care nu aveți un loc de muncă.

ALTE DREPTURI

1. Locuire

Cum îmi găsesc o locuință în România?

Dacă sunteți în căutarea unei locuințe de închiriat sau de cumpărat, puteți accesa opțiunile disponibile verificând secțiunile dedicate anunțurilor imobiliare de pe internet, din ziare sau de la agențiile imobiliare. De asemenea, puteți solicita sprijinul comunităților de străini sau al ONG-urilor, care oferă asistență și servicii cetățenilor străini.

Cum se închiriază locuințele în România?

- În majoritatea cazurilor, prețul chiriei nu include și suma datorată consumului lunar de apă, electricitate, precum și alte servicii. Valoarea acestora diferă în funcție de sezon, astfel încât trebuie să luați în calcul plata unor sume mai mari pe perioada iernii.
- Proprietarul are obligația de a încheia cu dumneavoastră un contract de închiriere înregistrat la ANAF, pentru care va trebui să plătească un impozit, calculat ca procent (16%) din suma percepută pentru chirie. Mulți proprietari refuză înregistrarea contractelor sau percep chirișilor o sumă în plus pentru înregistrarea contractului, însă acest lucru nu este legal. De asemenea, în unele cazuri proprietarii opresc o garanție egală cu o chirie lunară, pe care ar trebui să v-o returneze în momentul în care părăsiți respectiva locuință.
- În cazul în care nu aveți un contract de închiriere, este recomandat să aveți totuși o dovadă a șederii la o adresă, caz în care puteți încheia cu proprietarul un contract de comodat sau de luare în spațiu.

Cum fac dovada deținerii legale a spațiului de locuit?

În vederea prelungirii dreptului de ședere pe teritoriul României, prin eliberarea unui nou permis de ședere, va trebui să faceți dovada că dețineți un spațiu de locuit. Astfel, va trebui să prezentați unul dintre următoarele documente, valabile la data depunerii dosarului:

- Contractul de închiriere între dumneavoastră și proprietar, înregistrat la ANAF. În cazul în care contractul nu este ștampilat de ANAF, acesta nu va fi luat în considerare.
- Contractul de comodat sau declarație de luare în spațiu, încheiate între dumneavoastră și proprietarul imobilului, autentificate de un notar public.

Cum trebuie să procedez în cazul schimbării adresei?

În cazul schimbării adresei de pe permisul de ședere, aveți obligația de a declara această modificare cât mai repede la Inspectoratul General pentru Imigrări, care vă va solicita schimbarea permisului de ședere, pe care să fie scrisă noua adresă.

În acest caz va trebui să depuneți un nou dosar de prelungire a dreptului de ședere, având obligația de a prezenta toate documentele solicitate și de a plăti taxa pentru eliberarea noului permis de ședere.

În cazul în care nu declarați schimbarea adresei, este posibil să primiți o amendă, după care vi se va impune schimbarea permisului de ședere.

2. Finanțe

Cum pot deschide cetățenii străini un cont bancar în România?

Ca cetățean străin, aveți dreptul de a deschide un cont curent sau un cont de economii la orice bancă comercială din România, cu condiția de a avea un drept de ședere

valabil, respectiv un permis de ședere. La momentul deschiderii contului, este posibil să vi se solicite și pașaportul național, însă contractul cu banca este același ca și în cazul cetățenilor români.

Cum pot lua un credit pentru achiziționarea de bunuri sau imobile?

Ca cetățean străin puteți solicita acordarea unui credit bancar în vederea achiziționării unor bunuri (imobile, terenuri, autovehicule) pe teritoriul României. Banca va analiza dosarul dumneavoastră și, în funcție de istoricul șederii pe teritoriul țării, salariul pe care îl aveți la momentul respectiv și stabilitatea locului de muncă, precum și de valoarea creditului solicitat, vă va oferi un răspuns pozitiv sau negativ.

Ce taxe și impozite trebuie să plătesc pe teritoriul României?

Cetățenii străini se supun aceluiași reglementări pentru plata taxelor, impozitelor și contribuțiilor către bugetul de stat, ca și cetățenii români.

- Orice venituri realizate pe teritoriul României sunt supuse impozitării, respectiv: venituri din muncă și afaceri (contract de muncă, contract de prestări servicii, PFA, impozit pe profit etc.), închirieri imobile etc.
- Dacă sunteți proprietarul unui imobil sau unui autoturism, va trebui să plătiți un impozit anual, calculat de către ANAF.

3. Permise de conducere

Orice cetățean străin cu un drept de ședere în România, are dreptul de a conduce autovehicule, dacă deține un permis de conducere românesc sau un permis de conducere internațional.

Cum pot să conduc un autovehicul în România, dacă am un permis de conducere eliberat într-un alt stat?

Ca cetățean străin trebuie să vă asigurați că permisul de conducere pe care îl dețineți vă dă dreptul de a conduce autovehicule pe teritoriul României.

Aveți dreptul de a utiliza permisul de conducere pe teritoriul României dacă acesta este valabil și este:

- permis de conducere internațional – pe care îl puteți folosi numai până în momentul în care obțineți un permis de ședere în România, dar nu mai mult de 90 de zile de la momentul intrării în țară.
- permis de conducere românesc.

Cum pot obține un permis de conducere românesc?

În cazul în care aveți un permis de ședere în România, aveți obligația de a deține un permis de conducere românesc, aceasta fiind o condiție pentru a putea conduce autovehicule în România.

În cazul în care aveți un permis de conducere național, emis într-un stat din afara U.E. aveți două opțiuni pentru obținerea unui permis de conducere românesc:

- Preschimbarea permisului de conducere național, fără obligativitatea susținerii examenului de conducere (dacă țara care v-a eliberat permisul este pe lista statelor pentru care se acceptă preschimbarea permiselor de conducere). Exemple: statele UE, Egipt, Iordania, Siria, Liban, Turcia, China, Nigeria, Republica Moldova, Pakistan, Tunisia, Emiratele Arabe Unite, Iran etc.
- Să faceți școala de șoferi și să susțineți examenul de verificare (probă teoretică și practică), în aceleași condiții ca și o persoană care nu deține permis de conducere (dacă țara care v-a eliberat permisul de conducere național nu se află pe lista statelor pentru care este posibilă preschimbarea permiselor)

Ex: Palestina, India etc.

IMPORTANT: Cetățenii străini care trebuie să susțină examenul de verificare pentru obținerea unui permis de conducere românesc își pot alege o școală de șoferi acreditată care face instrucțiunea și în limba engleză. Examenul teoretic poate fi susținut și într-una din limbile de circulație internațională (engleză, franceză, germană), însă examenul practic va fi susținut obligatoriu în limba română. Permisul de conducere se eliberează la câteva zile după promovarea examenului.

OBȚINEREA CETĂȚENIEI ROMÂNE

Ce este cetățenia română?

Cetățenia română este legătura unei persoane cu statul român, prin care persoana primește protecție din partea statului. Astfel, cetățeanul român trăiește, muncește, studiază, votează etc., în conformitate cu legile statului român, beneficiind de protecție din partea lui atunci când are nevoie.

Cum se obține cetățenia română?

După obținerea permisului de ședere pe termen lung, puteți să cereți acordarea cetățeniei române, acesta fiind ultimul pas în vederea integrării dumneavoastră în societatea românească.

Orice străin care solicită acordarea cetățeniei române trebuie să îndeplinească o serie de condiții privind:

- perioada de ședere legală în România (cel puțin 8 ani de ședere legală sau, dacă sunteți căsătorit cu un cetățean român, cel puțin 5 ani de la data căsătoriei);
- vârsta (cel puțin 18 ani);
- mijloacele de întreținere (să vă puteți întreține în România);

- locuința (să aveți o locuință);
- comportamentul bun și loial față de statul român (să nu fi încălcat legile statului român și să nu fi pus în pericol siguranța națională);
- cunoștințele necesare de limba română, Constituția României, istoria, geografia, cultura și civilizația României.

Unde depun cererea pentru obținerea cetățeniei române?

Pentru a obține cetățenia română, trebuie să depuneți la Autoritatea Națională pentru Cetățenie o cerere, însoțită de toate documentele care dovedesc îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege.

Dacă se constată că îndepliniți condițiile prevăzute de lege, veți fi invitat să susțineți un interviu în fața unei comisii speciale, pentru a vi se testa cunoștințele de limba română, Constituție, istorie, geografie, cultură și civilizație.

Dacă promovați interviul, atunci veți fi chemat să depuneți jurământul de credință. Veți obține cetățenia română de la data depunerii jurământului de credință.

Străinii nu pot obține cetățenia română prin căsătorie. Aceasta înseamnă că străinul căsătorit cu cetățean român își păstrează propria cetățenie.

Legislația română permite dubla cetățenie, ceea ce înseamnă că, la dobândirea cetățeniei române, vă puteți păstra și cetățenia statului din care proveniți, dacă acest lucru este permis și de legislația statului dumneavoastră de origine.

Ce drepturi aveți ca cetățean român?

După obținerea cetățeniei române, veți beneficia de toate drepturile fundamentale prevăzute de Constituție și legi – printre care și dreptul de a alege și de a fi ales în organele reprezentative (Parlament, primărie etc.), dreptul de a fi angajat în orice funcție publică dacă îndepliniți condițiile cerute de legile naționale, dreptul de a nu fi extrădat sau expulzat din România, dreptul de a fi protejat diplomatic atunci când vă aflați în străinătate etc. – în același timp, având datoria de a îndeplini toate obligațiile stabilite prin Constituție și legile țării.

Ce obligații aveți ca cetățean român?

Cetățenii români au următoarele obligații fundamentale:

- fidelitatea față de țară;
 - apărarea țării;
 - plata contribuțiilor financiare (a taxelor și impozitelor);
 - exercitarea drepturilor și a libertăților cu bună credință, astfel încât să nu fie afectate drepturile celorlalți.
-

Pentru orice alte detalii, vă rugăm să vizitați pagina de web a Inspectoratului General pentru Imigrări: <http://ori.mai.gov.ro/>, paginile de web ale instituțiilor publice din domeniul de interes sau pagina de web www.formigrants.ro.

Programul general

“Solidaritatea și gestionarea fluxurilor migratorii”

Fondul European de Integrare a Resortisanților Țărilor Terțe – Programul anual 2012

Proiect:

“Servicii integrate de asistență juridică și socială pentru cetățenii din state terțe”

Contract nr. ref: IF/11.01-02.02/2012

Editor:

Asociația pentru Dezvoltarea Organizației – SAH ROM (ADO SAH ROM)

Data publicării:

iunie 2014

Adresa de sesizări:

București, Calea Moșilor 284, bl. 22A, sc. 2, et. 8, ap. 47, sector 2, tel.: 021 210 71 60,
e-mail: adosahrom@starnets.ro.

“Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene”.

Pentru mai multe detalii vizitați

www.ForMigrants.ro

ISBN: 978-973-0-17012-2